

АНОТАЦІЇ

Микола Литвин

5–16

Історик Українських визвольних змагань першої половини ХХ століття: Олександр Колянчуку – 80

Стаття узагальнює життєвий шлях і науковий доробок знаного польського історика українського походження Олександра Колянчука (м. Перемишль), який тривалий час досліджує діяльність української військово-політичної еміграції УНР, є чільним організатором пам'ятко-охоронної праці на території сучасної Польщі.

Ключові слова: Олександр Колянчук, Польща, Україна, військово-політична історія.

Вікторія Любащенко

17–25

Польський король Владислав Ягайло і київський митрополит Кипріян: спроба церковної унії у ХІV столітті

Осмислено геополітичні процеси у Східній Європі у другій половині ХІV ст., які зумовили церковно-партикулярні тенденції в Польсько-Литовській державі. Проаналізовано діяльність Київського митрополита Кипріяна, спрямовану на збереження єдності Київської церкви і водночас на скасування незалежності Галицької митрополії. Саме в контексті цих процесів і тенденцій розглянуто спробу проведення унійного церковного собору наприкінці ХІV ст., ініційовану польським королем Владиславом ІІ Ягайлом і митрополитом Кипріяном.

Ключові слова: Галицька митрополія, Владислав ІІ Ягайло, митрополит Кипріян, церковний союз.

Наталія Мисак

26–37

Галицькі адвокати наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.: національна ідентифікація і професійна діяльність

У статті проаналізовано взаємозв'язок між фаховою діяльністю і національність галицьких адвокатів наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. Акцентовано увагу на характеристиці різноманітних форм співпраці між правозахисниками різних національностей, насамперед українців і поляків, у Галичині.

Ключові слова: адвокати, адвокатська канцелярія, Галичина, професійна діяльність, національність.

Ольга Ніколаєнко

38–43

Польський жіночий рух взаємодопомоги в Наддніпрянщині на початку XX століття

Проаналізовано зародження та розгортання польського жіночого руху взаємодопомоги в українських губерніях Російської імперії на початку XX ст. На підставі архівних документів, аналізу міжнародного жіночого руху і суспільно-політичної ситуації в імперії висвітлено особливості програмових засад і діяльності організації взаємодопомоги, їх роль в історії польського жіночого руху.

Ключові слова: польське населення, гендерна історія, Наддніпрянщина, жіночий рух, рух взаємодопомоги.

Тарас Горбачевський

44–56

Римо-католицька громада у Львові в міжвоєнний період (1921–1939)

Висвітлено організацію римо-католицької громади у Львові, її участь у внутрішньо-церковному та суспільному житті міста, з'ясовано взаємовідносини з греко-католиками.

Ключові слова: Римо-католицька церква, Львів, конкордат, парафіяльний будинок, Католицька ліга, Католицька акція, богословські курси, добродійна діяльність.

Олександр Зайцев

57–70

Ставлення ОУН до спроб українсько-польського порозуміння (1929–1934)

Простежено ставлення ОУН до спроб різних українських політичних сил знайти порозуміння з Польщею. Розглянуто розбіжності і дискусії з цього питання в самій організації. При спільному засудженні “угодовства” в ОУН існували два підходи до спроб українсько-польського порозуміння – войовничий та поміркований. Войовничий підхід поступово брав гору, досягнувши кульмінації в терактах 1934 р.

Ключові слова: Організація українських націоналістів, Державний центр УНР в екзилі, Українське національно-демократичне об'єднання, українсько-польські відносини, інтегральний націоналізм.

Андрій Боляновський

71–91

Українці, росіяни й поляки у Збройних силах Німеччини у 1939–1945 роках: порівняльний аналіз

У статті проаналізовано використання українців, росіян і поляків у Збройних силах Німеччини в роки Другої світової війни. Висвітлено нацистську політику щодо рекрутування представників цих національностей. Закладено підґрунтя для подальшого порівняльного вивчення проблеми військового використання Третім Райхом слов'ян Східної Європи.

Ключові слова: Третій Райх, німецько-радянська війна, Збройні сили Німеччини.

Тетяна Пронь

92–102

Міждержавне переміщення етнічного населення українсько-польського прикордоння на території Волинської області (1944–1946)

Розглянуто міждержавне переміщення етнічного населення українсько-польського прикордоння на прикладі Волинської області, проведене в 1944–1946 рр. урядом УРСР і ПКНВ, відповідно до домовленості лідерів країн антигітлерівської коаліції про міжнародне визнання нової лінії кордону СРСР і Польщі.

Ключові слова: переміщення населення, евакуація, переселення, депортація, українсько-польське прикордоння, Волинська область.

Оксана Калщук

103–110

Протистояння на українсько-польському пограниччі у роки Другої світової війни у політологічному вимірі

Висвітлено вплив українсько-польського протистояння у роки Другої світової війни на міждержавні стосунки на сучасному етапі. Вказано на відмінності трактування цих подій різними політичними середовищами та з'ясовано наслідки “волинських подій” у політиці “історичної пам'яті”. Акцентовано увагу на офіційній позиції обох держав щодо вшанування жертв українсько-польського протистояння.

Ключові слова: українсько-польське протистояння, сучасна політика, суспільна свідомість.

Ярослав Кондрач

111–128

Холм: етнокультурна специфіка міста новітньої доби, вплив на неї депортацій 40-х років XX століття

Проаналізовано етнокультурну специфіку українського населення Холма в період новітньої доби, вплив на неї депортаційних процесів 1944–1947 рр. Реконструйовано етносоціальний портрет переселених холмщаків.

Ключові слова: Холм, депортація, українці, поляки.

Христина Харчук

129–133

Похоронні родинні каплиці Личаківського цвинтаря

У статті досліджено похоронні родинні каплиці Личаківського некрополя у м. Львові, монументальні історико-меморіальні та культурні пам'ятки XIX ст., які належать до історичної, меморіальної та культурної спадщини України та Польщі.

Ключові слова: похоронна родинна каплиця, Личаківський цвинтар, історико-меморіальна пам'ятка.

Микола Литвин

134–140

Проблеми дослідження українсько-польських відносин новітньої доби

У статті актуалізовано проблеми і здобутки сучасної української та польської історіографії у дослідженні українсько-польських відносин кінця XIX – початку XXI століття. Особливу увагу звернуто на трактування історичною наукою військово-політичних протистоянь періоду 1917–1921 та 1939–1951 років.

Ключові слова: Україна, Польща, історіографія, новітня доба.

Оксана Руда, Олег Піх

141–152

Рецензійна діяльність Мирона Кордуби на сторінках “Kwartalnika Historycznego” (“Історичного кварталника”)

Проаналізовано рецензійну та критико-оглядову діяльність Мирона Кордуби в часописі “Історичний кварталник” (“Kwartalnik Historyczny”). Український вчений співпрацював із цим виданням у 1895–1896 та 1938 рр., за цей період на сторінках “Історичного кварталника” було опубліковано близько 26 рецензій М. Кордуби. Його огляди стосувалися досліджень німецьких, французьких, російських та італійських авторів, які охоплювали стародавню, середньовічну та новітню історію. Завдяки критичним рецензіям М. Кордуби читач мав змогу дізнатися про новинки європейського наукового життя, зокрема, в історіографії, а молодий вчений здобував широке визнання як в Україні, так і за її межами.

Ключові слова: Мирон Кордуба, історіографія, рецензії, науково-критичні огляди.

Алла Середяк

153–157

Мирон Кордуба і українська громада в Москві (штрих до історії візиту 1907 року)

Молодого науковця Мирона Кордубу професор Львівського університету М. Грушевський восени 1907 р. відрядив до Москви з метою опрацювання архівних матеріалів. М. Кордуба активно влився у громадсько-політичне та культурне життя української громади російської столиці. Висвітлено вплив візиту Кордуби на усвідомлення українським студентством Москви своєї ідентичності, розуміння потреби згуртованості та активної позиції у досягненні громадянських та національних прав.

Ключові слова: Мирон Кордуба, українська громада, студентські організації, національна свідомість.

Олег Піх, Марина ЧЕБАН

158–178

Мирон Кордуба і Микола Андрусяк: до історії взаємин

У статті проаналізовано взаємини українських істориків М. Кордуби та М. Андрусяка, зокрема висвітлено їхні особисті та творчі контакти. Також подано погляди учених на проблеми розвитку української науки, діяльність НТШ та національне

книговидання тощо. Охарактеризовано взаємне листування вчених. У додатку до статті вміщено епістолярій М. Кордуби та М. Андрусяка.

Ключові слова: М. Кордуба, М. Андрусяк, Бібліографічна комісія НТШ, рецензійна діяльність, українське книговидання.

Ярослав СЕРКІЗ

179–183

Миرون Кордуба в оцінці сучасників

У статті подано оцінки діяльності та наукової творчості українського історика Мирона Кордуби його сучасниками: М. Грушевським, І. Франком, С. Томашівським, Д. Дорошенком та ін. Охарактеризовано науково-педагогічну працю вченого у навчальних закладах Чернівців, Варшави, Холма.

Ключові слова: М. Кордуба, М. Грушевський, С. Томашівський, художні твори, українська історіографія, рецензії, етнографічні кордони України, педагогічна діяльність.

Олег Піх

184–191

Науково-освітня діяльність Мирона Кордуби у Варшаві (1928–1940)

У статті проаналізовано варшавський період діяльності відомого українського вченого М. Кордуби. Висвітлено його працю у Варшавському університеті та участь у роботі двосторонніх українсько-польських проектів Komisji ds. Badań Problemów Polsko-Ukraińskich Українського наукового інституту у Варшаві та часописі “Biuletyn Polsko-Ukraiński”. Охарактеризовано основні напрями наукових досліджень історика у даний період.

Ключові слова: М. Кордуба, Варшавський університет, міжнародні з'їзди істориків, Федерація історичних товариств Східної Європи, Український науковий інститут у Варшаві, топоніміка, критико-бібліографічні дослідження.

Борис Блинський

192–198

Миرون Кордуба в контексті епохи

У статті проаналізовано основні етапи громадсько-політичної та науково-педагогічної діяльності видатного українського вченого М. Кордуби. На основі особистих спогадів внука М. Кордуби Б. Блинського подано штрихи до характеристики особистості вченого, висвітлено його ставлення та погляди на різноманітні історичні події.

Ключові слова: М. Кордуба, національне відродження на Буковині, Український тасмний університет у Львові, державницька позиція, тоталітарний режим.

Надія Осташ

199–208

Пересічна людина в історичному вимірі (с. Березно на Холмщині)

Висвітлено матеріальне і духовне життя, побут, освітні, релігійні і звичаєві традиції звичайної людини з села Березно на Холмщині.

Ключові слова: Холмщина, депортація, переселенець, етнічний, українець.

Романа БАГРІЙ

209–219

Український фармацевт і меценат: Володимир Кіндрачук (1882–1969)

В історико-мемуарній публікації професора Йоркського університету (Торонто, Канада) Романи Багрій йдеться про фахову та громадську діяльність її діда Володимира Кіндрачука, мецената та організатора спорудження меморіалу Армії УНР у Ланцуті (нині Республіка Польща).

Ключові слова: Володимир Кіндрачук, меценат, військовий меморіал.